

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid.40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoľ. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 76.

V Ljubljani, v četrtek 2. aprila 1896.

Letnik XXIV.

Pouk krščanskega nauka na nemških ljud. šolah v Ljubljani.

Mestni odbornik Andrej Kalan je pri razpravi o mestnem proračunu večeraj glede pouka krščanskega nauka v nemških ljudskih šolah v Ljubljani spregovoril nastopno:

Oglasil sem se za besedo k naslovu: „Solstvo“ ter bi rad spregovoril nekaj besed o točki, ki določa troške za nemške ljudske šole. Ni danes moj namen na tem mestu preiskavati vzroke, vsled katerih se v Ljubljani tako grozno množi število nemške šole obiskujočih slovenskih otrok in zaradi tega tudi število razredov na posameznih takih šolskih zavodih. Tega mi tudi treba ni storiti, ker so ti vzroki znani. — Povdarjati mi je samo to, da naj bi v teh že itak nezdravih razmerah vsaj mestni šolski svet izvrševal svoje dolžnosti in omejeval zlo, kar le mogoče. V tem oziru bi opozoril gospode mestne svetovalce le na jedno stvar, namreč na pouk krščanskega nauka na nemških ljudskih šolah. V zadnjem času se je namreč po „Narodu“ delalo javno mnenje, kakor da bi prevzvišeni gospod knezoškof zahteval od gg. katehetov, da naj otroke, obiskujoče nemške ljudske šole v Ljubljani, maltretirajo z nemškim učnim jezikom pri poučevanju krščanskega nauka. Ker je pri nas v Ljubljani vsega kriv naš prevzvišeni knezoškof in se nič ne vpraša, ali knezoškof sploh vé za tisto stvar ali ne, ali je morda vkrenil ravno nasprotno od onega, kar se mu podtika, zato se ne čudim, da se je raztrosila po svetu tudi ta popolno neresnična trditve, in da občinstvo, ki bere „Narod“, zlasti izven Ljubljane, živi v tem prepričanju, da knezoškof ljubljanski hoče vse slovenske otroke v Ljubljani ponemčiti in ker družega ne more, da sili gg. ka-

tehete, naj v tem oziru izvršujejo njegove namene.

Da se gospoda prepriča, kako neizmerna krivica se godi s takim nečuvnim postopanjem prevz. knezoškofu, omenim, da je vse to od konca do kraja zlagano in da je uprav nasprotno resnično. — Pri rokah imam prepise dveh aktov, zadevajočih to stvar.

Dne 11. oktobra 1893 škofijstvo v vlogi, izročeni c. kr. mestnemu šolskemu svetu, omenja prošnje veroučitelja gospoda M. Šarabona, naj bi se z ozirrom na učenke na nemški dekliški šoli, ki ne umejo nemškega jezika, določila posebna ura v četrtek za pouk krščanskega nauka v maternem jeziku, in pravi: Knezoškofijstvo strinja se s tem nasvetom popolnoma ter predlaga prošnjo g. veroučitelja z najtoplejšim priporočilom, naj blagovoli slavni c. kr. mestni šolski svet potrebno vkreniti, da se 1. odredi posebna ura za veronauk ob četrtek in 2. da se ta ura všteta veroučitelju mej one ure, ki jih je zakonito dolžan izpolniti.

S tem je škofijstvo spolnilo svojo dolžnost.

Toda mestni šolski svet, v katerem ima „Narodova“ gospoda odločilno besedo, ni na to vlogo dve leti ničesar odgovoril in seveda tudi v tem oziru nič storil.

Zato je škofijstvo dne 9. oktobra 1895. izročilo glede tega novo ulogo na c. k. mestni šolski svet, rekoč: „V dopisu z dne 11. oktobra 1893 št. 2622 opozarjalo je knezoškofijstvo slavni c. kr. mestni šolski svet na nepriliko, da se v tukajšni nemški mestni dekliški šoli nahaja mnogo učenk, popolnoma nevedskih nemškega jezika ter ob enem slavnoisti poprosilo, naj blagovoli vkreniti, da se za versko poučevanje omenjenih učenk v maternem jeziku

odredi posebna ura ob četrtek ter da se veroučitelju ta ura všteta v zakonito mu pripadajoče število ur.

Ker letos imenovana šola šteje skoraj polovico učenk, ki ne umevajo nemškega jezika, zato je presli knezoškofijstvo zopet, naj blagovoli slavni mestni šolski svet glede verskega poučevanja v maternem jeziku potrebno ukreniti.“

Sedaj še le, ko je škofijstvo opetovano sprožilo to stvar ter zopet opozarjalo mestni šolski svet, naj glede pouka kršč. nauka v maternem jeziku kaj stori, meseca januarja t. l. se je omenjena ura dovolila, a tako, da se sicer pouk za veronauk pomnoži za jedno uro, a zaradi učnega jezika za to uro se ni nič odločilo.

Gospoda, kateri ima le še količkaj čuta za resnico, mora ga pač srce boleti, ako se pri nas tako prevračajo resnična fakta, da ravno glasilo tistih, ki so zakrivilo te nezdrave in protipedagogične razmere na nemških ljudskih šolah v Ljubljani, očita škofu, da sili ljubljanske katehete, naj slovenske otroke, obiskujoče nemške ljudske šole, maltretirajo z nemškim učnim jezikom.

In zato jaz ne poznam parlamentarnega izraza, da bi tako ravnanje označil in obsodil po zasluženju. Iz tega slučaja gospoda lahko sprevidi vso nizkost, s katero se hujska ob vsaki nepriliki proti ljubljanskemu knezoškofu, zato obžalujem, da se podoben način postopanja hoče vjavati tudi v mestno dvorano. — Mestnemu šolskemu svetu pa priporočam, naj se v prihodnje hitreje in bolj prijazno ozira na zdrava vzgojeslovna načela ter skrbi zato, da se bo vsaj krščanski nauk slovenskim otrokom obiskujočim nemške ljudske šole v Ljubljani in popolno nevedskim nemškega jezika podajal v domačem maternem jeziku.

LISTEK

Skopuhov sin.

Povest iz življenja. Spisal Rajko E.

(Dalje.)

III.

Cprav ni Lucijan nikdar posebno ljubil svojega očeta, vendar bi bilo globoko presunilo ubozega sina, ko bi videl sicer tako samotno sobo očeta danes razsvetljeno in polno ljudij in sredi razsvetljene sobe njega samega z bledim licem in zatisnjenimi očmi spavati na mrtvaškem odru. Toda bival je v daljni tujini in le tuji ljudje so hodili po Zatiškem gradu. Prišlo pa jih je veliko kropit; največ seveda iz radovednosti, kakšen je pač od znotraj ta starodavni grad, o katerem so tolikokrat čuli razne povesti in bajke. Po stari šegi našega ljudstva se je zbrala na večer precejšna gruča možakov starejših in mlajših pri mrliču, da stražijo mrtvo truplo brata zemljana, ki se je v življenju sicer močno razlikoval od njih, katerega pa je zdaj uklonila bridka smrt, ki nas pojednači vse brez izjeme.

Da pri ti gruči ni manjkalo Groge Stempiharja, in da je imel danes on glavno besedo, temu se pač nihče ne bo čudil. Bil je junak današnjega večera.

To je tudi sam dobro vedel in radost in samozavest, ki je občutil v globočini Stempiharskega svojega srca, slikala se je kaj živo na njegovem dolgem, rudečem obrazu, iz katerega ste dve drobni očesci pol lisičje, pol budalostno zijali v beli svet. Razkladal je na dolgo in široko razne pojedinosti iz življenja umrlega starca, povdarjal njegovo skopuštvost in zvezo s hudičem, največkrat pa je moral danes ponavljati to, kako da je bil prišel danes dopoldne v grad in ga našel mrtvega na tleh. Ravno je bil dokončal to povest, ko ga dregne novo prišli sosed Martinek in pravi:

„I no, sosed Gropa, meni še nisi povedal, kaj se ti je pripetilo danes; torej ti si ga našel, povej vendar, kje, kedaj, kako?“

„To pa to“ jezi se dolgin Stempihar, „vsacemu posebej, kaj ne? — prej bi bil poslušal, radovednost ti Martinčasta! Bog te je dal! — Hrošča sem mu prinesel, hrošča, pa tacega, da bi ga plačal oni profesor iz mesta, no, saj ga poznate, — oni, ki pride včasih v ta kraj cvetice nabirat, oni bi ga s cekinom plačal, s cekinom pravim, tacega hrošča sem prinesel starcu v gr. d. Vstopim v prvo sobo in na tleh ga vidim ležati z obrazom k tlom obrnjenim. Skočim tje, potresem ga, prvič, drugič — ne gane se, potipljem srce . . . zadosti sem vedel! „Ta je pač tam, „kjer ni kebrov“ mislim si, hitro letim

v trg k gospodu župniku, k gospodu sodniku, da pripravijo in ukrenejo, kar je treba in da hitro naznanijo sinu, ki —“

„Kam si pa hrošča dal?“ pristriže ga Martinek in gleda svetlo, kakor bi sedel pred vrečo cekinov.

„I, kam neki, izpustil sem živalico, naj živi revše,“ zavrne ga oni.

„Kaj ga nisi hotel prodati za cekin onemu . . . kako si že rekel?“ drzne se ponižno opomniti Martinek.

„Ka-a-aj? Prodati? Za cekin? Da bi oni cvrl in kahal ubogo živalico? To pa, to! Kaj je meni za cekin?“ Izpusti živalico Stempihar, dobro delo boš imel pred Gospodom,“ dejal sem samemu sebi in izpustil sem jo in dobro delo je več vredno kot pet košev vrazjih cekinov!“

„Gropa se pa vselej izreže,“ grohočejo se možaki na okrog in živahno odobravajo nepresežni humor svojega junaka.

„Pove naj, kako je stari hudiča izganjal“ čuje se zdajci več glasov in v spodbujo, da bi povedal, drežajo ga od vseh strani.

Gropa uvidi takoj važnost položaja in vzravna se ponosno, kakor petelin na gnoju, predno zapoje svoj „kikeriki,“ prične slovesno:

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. aprila.

Železniško vprašanje se povodom zadnjega posvetovanja še ni rešilo definitivno. Železniški minister Guttenberg in zastopniki ostalih ministerstev so se sicer podrobno pečali z različnimi načrti in predlogi, toda niso dospeli do konečnega vspeha. Trdi se, da vlada mej posamnimi faktorji še neko nesporazumljenje glede finančnih vprašanj. Treba je toraj sporazumeti se še s finančnim ministrom.

Podržavljenje južne železnice. Kolikor je dosedaj znano, sporazumeli ste se ogerska in avstrijska vlada glede podržavljenja južne železnice in sicer na ta način, da obdrži južnoželezniška družba le še upravo ogerskega železniškega omrežja, avstrijsko omrežje pa prevzame v svojo upravo država proti primerni letni renti. Ta pot bi bila po mnenju dunajskih listov zelo primerna za našo državo, ko bi ne bila potrebna pogajanja z južno-železniško družbo, katerih se je dosedaj naša vlada vedno ogibala iz neznanih vzrokov. Sporazumljenje z ogersko vlado v tem oziru bi bilo za Avstrijo le tedaj koristno, ko bi tudi Ogorska prevzela imenovano omrežje v svojo upravo in bi se na ta način ustreglo pogodbi, v kateri se izrecno povdarja, da se ima smatrati oboje omrežje kot jedna celota. Vse drugo sporazumljenje pa bi povzročilo le nove komplikacije in podržavljenje južne železnice bi se le zavleklo zopet v neskončno večnost.

Deželnozbornske volitve se vršé letošnjo jesen na Nizje- in Gorenje-Avstrijskem, Solnograškem, Štajerskem, Koroskem, Moravskem, Šleskem, Predarelskem, v Bukovini in Trstu. Akoravno je do volitev, ki se vršé najbrže meseca septembra, še celih šest mesecev, vendar se že razne stranke dobro pripravljajo na delo. Pred vsemi pa se odlikuje nizjeavstrijska antisemitska stranka, ki že sedaj prireja razne shode v kmet-skih volilnih okrajih ter organizuje deželnozbornske volilce. Da to postopanje ne ugaja židovskim liberalcem, je popolno umevno, ker so v veliki nevarnosti vsi njihovi mandati, in to tembolj, ker so se zjediniše vse protiliberalne stranke v boju z liberalci in je torej neizogiben odločilen boj. Zeleti bi bilo, da bi bil vspeh bodočih deželnozbornskih volitev ne samo v Nizji Avstriji, marveč povsod jednak vspehu zadnjih dunajskih občinskih volitev.

Ogerski Rumuni so se po poročilu „Egyetertes“ zopet zjediniše. K temu je največ pripomogel vodja Lukaciu s svojo strogo politiko in ostro besedo. Po njegovem navodilu bodo pričeli Rumuni v Ogorski v kratkem novo večjo akcijo, ki bo v glavnem naperjena proti milenijški svečanosti. Poleg tega predlože cesarju novo spomenico, v kateri bodo naslikali sedanji žalosten položaj mej ogerskimi mažari, ter zasnovali veliko protidemonstracijo. Koliko jim bo ta korak koristil, pokazalo se bo pozneje; vsekako bodo Mažari kaj neradi odstopili od sedanjih zahtev in navad.

Bourgeois o zunanji politiki. Z veliko nestrpnostjo so pričakovali v večerajšnji seji člani senata odgovora ministerskega predsednika na inter-

pelacijo glede zunanje politike. Posebno neprijetni sta bili za vlado interpelaciji glede ekspedicije v Afriki in o Madagaskarju. Toda odgovori ministerskega predsednika so bili tako jalovi, da večina senatorjev ni bila zadovoljna z njimi. Posebno značilen je bil odgovor na vprašanje senatorja Bardouxa, zakaj vlada ni predložila zbornicama pogodbe mej Madagaskarjem in Francijo. Minister je namreč odgovoril, da je Francija po mnenju vlade dovolj žrtvovala za vrhovno pokroviteljstvo na Madagaskarju, in se ji toraj ni zdelo potrebno, da se o tem posvetuje z zbornicama. Konečno navaja, da se objavila je glavna misel pogodbe vsem evropskim vevlastem in da so razun dveh, ki zahtevata natančnejih pojasnil, vse vzele na znanje pokroviteljstvo Francije nad Madagaskarjem. V odgovoru glede Egipta se je skliceval Bourgeois na ostopivšega ministra, ki je vodil celo zadevo in svojedobno pojasnil svoje načrte. Poslanci so glasno izražali svojo nezadovoljnost nad ministrovim pojasnilom. Bardeux je izjavil, da tako dolge ne bode miroval, dokler ne pojasni vlada svojega stališča nasproti okupacijskemu vprašanju. Minister je pa le v jedno mer povdarjal, da je pojasnil vse, kar se more od vlade zahtevati, glede ostalih točk, ki čakajo rešitve, se pa vrše še pogajanja mej dotičnimi vladami. Tako je minul prvi dan, ki pa gotovo ni bil najhujši, kajti za današnjo sejo se pripravljajo zopet nove interpelacije in bodo zahtevali poslanci točnega in odločnega odgovora. Najbolj značilno je za ministerskega predsednika, da stvari, katerih noče pojasniti sam, ker se boji ostre sodbe, zvrča na odsotne, odstopivše ministre.

Nemčija. V gospodski zbornici je izjavil v zadnji seji naučni minister Vosse nasproti želji konservativnih poslancev, da on nikakor ne nasprotuje preosnovi sedanjega šolskega zakona v verskem oziru ter da ga veseli, ako se kmalu uvede krščanski šolski zakon in se tem šolam zagotovi pravno varstvo. To izjavo so imenovani poslanci najtopleje pozdravljali, ker se nadjajo, da se jim uresničijo upravičene želje. Toda zelo karakteristično je za naučnega ministra, da je pred malo dnevi v poslanski zbornici ravno nasprotno odgovarjal na jednake želje. Izjavil je namreč, da sedanji čas in razmere niso ugodne za rešitev tega vprašanja. „Kreuzzeitung“ zelo simpatično pozdravlja ministrovo izjavo v gospodski zbornici ter zahteva, naj minister kmalu predloži dotični zakon, za katerega bo vlada po mnenju imenovanega lista gotovo dobila potrebno večino.

General Baratieri, odslovljeni vrhovni poveljnik italijanske armade v Afriki, se nahaja sedaj v Masavi v preiskavi, katero vodi vojno sodišče. Zagovarjati se mora radi svojega nepravilnega postopanja, katero je privedlo Italijane v popolni poraz pri Adui. Akoravno je Baratieri s svojim nepremišljenim korakom, katerega je storil bodisi iz lastnega nagiba, bodisi vsled pritiska odstopivšega Crispijevega kabineta, kar je verjetneje, sam zakrivil Italiji neizbrisljiv poraz in ogromno škodo, vendar bi se vsak zelo motil, ako bi trdil, da ga zadene kaka občutna kazen. Godi se mu ravno tako, kakor vsem ostalim italijanskim sleparjem, kateri navadno odidejo brez

v nji hudobec?!“ Takrat pa najedenkrat počí, kakor bi vstrelil iz pištole in velika iskra se zasveti — meni pa upade pogum in kar hitro sem jo hotel popihati, pa komaj se zabrnem, čutim, da me od zadaj nekaj vleče za kamižolo. Peskočim in se iztrgam — zataknil sem se ob ključavnico — v skoku pa prebrnem neko mizico, ki je stala pred vrati, da se z groznim ropotom zvrne na tla. In glej! takrat vidim švigniti mimo mene velicega mačka, v jezi ga brenem z ного, on pa se phhh zakadi v mene in zdajci sem videl, kako mu je ogenj švigal iz gobca. „Zdaj pa le teci, Gropa,“ mislil sem si, in tekel sem, kar le morem teči in prej nisem obstal, predno se nisem zavalil doma na steljo v kotu. To pa to, možaki in fantje, kar sem videl, sem pa videl. V žabi je bil zlodej in stari ga je izgnal in zlodej je bežal v podobi tistega mačka!“

Tako je pravil Stempiharjev Gropa do pozne noči. Zunaj pa je bilo temno kakor v rogu in goste megle so se podile po širnem nebu. Po Zatišju pa je vladal mrtvaški mir; le včasih so se vitke jelke in sloki mecesni žalostno stresnili in pripognili zelene vrhove in bujno so šepetali mej sabo o smrti starega grajščaka, ki je tolikokrat tiho in zamišljeno korakal tod po samotnih gozdičih.

(Dalje sledi.)

vsake kazni izpred sodišča. Ker pri generalu Baratieriju ni moglo sodišče najti nobenega drugega poudora, izjavilo je, da je vsled preoblega zavžitja alkoholne pijače postal — slaboumen in nezmožen za vsako delovanje. Trdi se, da je v takem stanu pahnil generala Arimondija in podpolkovnika Galliano, ki sta pri vsaki priliki pokazala svoje junaštvo, v pre-zgodnji grob. Navedena izjava vojaškega sodišča pa ni ugodna samo za Baratierija, marveč veliko bolj še za one prve državnike, ki so izročili vrhovno poveljstvo alkoholu udanemu generalu. Na ta zviti način bo rešen Baratieri in z njim vred tudi stari lisjak Crispi, ki je največ zakrivil, da je doletel Italijo popolen poraz. V novodobni Italiji je pač vse mogoče.

Mirovna pogajanja z negušem Menelikom. „Daily Chronicle“ se poroča iz Rima, da je abesinski neguš Menelik po posredovanju generala Baldissero opustil misel na vojno odškodnino in da zahteva le še odkupnino za italijanske vjetnike. Kakor znano, se nahaja v Menelikovem taboru 2000 italijanskih vojakov, mej temi blizu 50 častnikov. Za vsakega vojaka se zahteva 1000, in za častnika 10.000 frankov odkupnine, kar znaša skupno blizu dva in pol milijona frankov. V to zahtevo je baje italijanska vlada privolila z namenom, da reši precejšno število svojih bojevnikov. Akoravno je ta svota precej znatna, vendar ni povsem verjetno, da bi se neguš zadovoljil samo s to odkupnino, ker je popreje zahteval celih 12 milijonov vojne odškodnine. Majorja Prestinari in Salsa poročata rimski vladi, da se Menelik umika s svojo armado proti jugu, kar je znamenje, da se je sporazumil z generalom Baldissero in da mu primanjkuje živeža. Poslednji pa konečno pripomni, da to poročilo ni povsem zanesljivo, ker se nahaja abesinski tabor predaleč od Adigrata in nima na razpolago dovolj zanesljivih močij, ki bi ga obvestile o vseh dogodkih v nasprotniškem taboru. Kakor se vidi, nimajo navedena poročila nikakega drugega pomena, nego da slepe domače italijansko ljudstvo in zunanji svet.

Cerkveni letopis.

Križev pot v Jeruzalemu.

(Spisal dr. Fr. Sedej.)

Pojdem na goro mire in h griču kadila. (Vis. pesem IV. 6.)

Lani ob tem času se mi je izpolnila najsrčnejša želja, katero sem gojil od svoje mladosti, videti in se solzami porositi one svete kraje, katere je naš božji Zveličar se svojo dragoceno krvjo posvetil.

Brž drugi dan po prihodu avstrijske karavane v Jeruzalem mi je bilo možno vdeležiti se sv. križevega pota ter hoditi po istih ulicah, skoz katere je nekdanj Jezus Kristus težak križ nosil na goro Kalvarijo. Bil je namreč petek (5. aprila 1895), ko popoldne od 3—5 ure očetje frančiškani opravljajo očitno sv. križev pot moleč in klečeč pri vsakem stacijonu, ne zmené se za poulični vrvež in metež precej živega jeruzalemskega mesta. Pridruživa se še midva, dragi čitatelj, pobožnemu krdelec ter podajva se h griču kadila, kjer se je sežgala Bogu najprijetnejša žrtev, in na goro mire, ob katere pobočju se je sv. telo maznilo in pokopalo.

Toda, kje naj začneva? Ali se smeva zanesti, da naju oo. frančiškani, varuhi starodavnega ustnega izročila, vodé po pravi poti? Saj ne samo protestantje, ki vedno protestujejo proti vsaki katoliški tradiciji, ampak celo katoliški profesorji n. pr. J. H. Friedlieb, P. Schanz naslanjaje se na Flavija Jožefa trdijo, da je bil pretorij, kjer je Pilat Jezusa k smrti obsodil, na zapadnem griču, namreč na Sijonu in ne blizu judovskega templja, v trnjavi Antonija.

Ali vsak, kdorkoli je videl lego in oddaljenost gričev Sijona in Golgote, bo dejal, da pretorij (Pilatovo sodišče) nikakor ni bil v nekdanji mogočni Herodovi palači na gori sijonski, ker bi potemtakem križev pot bil prekratek in vodeč n a v z d o l ali pa bi moral imeti strašanske ovinke. Kristus je nosil križ n a v z g o r, da je njegovo težo še bolj občutil, in sicer iz nižega dela mesta (Akra) proti gorenjem delu (Sijonu) in potem izven mestnih zidov na griček Golgote.

Močna in razsežna trdnjavnica Antonija, katero je bil Herod veliki ob severozapadnem delu judovskega tempelja obnovil in utrdil, je služila rimskim vojakom za posadko in ob večih judovskih praznikih rimskim prokuratorjem, ki so iz Cezareje sem dohajali, za stanovanje. Judje so se zmerom bunili

„To pa, to, fantje in možaki! Kar je res, je pa res! In če stokrat pravi oni učitelj, da ni preganjal hudiča, ampak da je le poskušal „jeletriko,“ ali kakšno zver že, jaz pa mu ne verjamem, nikdar in nikoli mu ne verjamem, ker sem na lastne oči videl, kako ga je izganjal.

Bilo je necega večera. Polna luna je sijala in jaz sem počasi korakal proti gradu, v roki sem pa nesel žabo, da jo oddam starcu, kakor mi je bil naročil. Vstopim v sobo, dam mu žabo, potem se pa hitro izmuzam skozi vrata. Pa motite se, če mislite, da sem šel domov, ni šel domov Stempiharjev Gropa, ne, ampak pred vrati je stal in mislil si je: „tu bodeš stal in gledal skozi ključavnico, kaj pač počne stari copernik.“ Gledam in gledam in kar strah me je bilo, kako se je sukala čudna dedec v luninem svitu. Najedenkrat razreže žabo na štiri kose, potem pa začne goniti in sukati neko čudno kolo, da je kar vršalo in iz kolesa so švigale iskre in razrezana žaba je začela skakati po mizi. Mene pa je preletavala kurja polt, v levici sem tiščal molek, z desnico pa sem se neprestano križal.

„Vidiš Gropa,“ mislim si, „nisi se zmotil, v žabi je hudič, stari ga pa izganja. To pa, to! Od kod drugače iskre, žive, peklenske iskre? pa mrtva žaba, kako more mrtva žaba skakati, ne da bi bil

zoper tuje vladarje Rimljane in od tempelja sem, ki je bil središče in torišče judovskega narodnega in verskega življenja, se je bilo vedno bati vstaje. Zato je ob večjih praznikih celo rimski oskrbnik tu bival in je torej ne samo možno, ampak tudi verjetno, da je Pilat na tem mestu Kristusa k smrti obsodil.

Tudi nepretrgano ustno izročilo iz prvih stoletij krščanstva potrjuje to mnenje. Ze itinerar Burdig t. j. popotnik iz Bordoja (iz IV. stoletja) stavlja rimski pretorij blizu tempelja. V VI. stoletju je bila tu sezidana cerkev sv. S flje. Se le križarji, ki so seveda bili bolj veščji boju, ko razlaganju sv. pisma, so jeli stavljeni pretorij na sijonsko goro, kjer je bila Heroda velika palača. Ali ko je v sv. deželi prenehalo križarsko kraljestvo, je ž njimi zginilo tudi to napačno mnenje in „hiša Pilatova“ se je zopet vrnila na prejšnje mesto. Dandanes trdnjavica Antonija ne stoji več, njeno mesto zavzemata stara turška vojašnica in „stari seraj“, prej pašino stanovanje, sedaj turška državna ječa. Tu je bil torej rimski pretorij in pred njim mozajični tlak (Lithostroton) s sodnim stolom, raz katerega je Pilat Kristusa k smrti obsodil. Tu so rimski vojaki Zveličarju iz trnjev (najbrž takrat rastočih v bližnji dolinici Kedronski) spletli krono, obdali ga s starim vojaškim plaščem in deli mu v desnico trs, poklekujoč pred njim in rekoč: Pozdravljen bodi kralj judovski! Tu je tedaj I. stacijon sv. križovega pota, latinski Via dolorosa imenovanega.

Z mirnim srcem slediva torej o. frančiškana, vodjo našega, ki ravno stopa na čelu pobožnih romarjev v turško vojašnico. Kraja, kjer je bil Kristus s trnjevo krono venčan, sicer ne vidiva, ker je tam turška mošeja z grobom nekega derviša, a dovoljeno nam je zbrati se na širnem dvorišču v pričo mirno gledajočih nas turških vojakov. Ko so se zbrali vsi romarji, pokleknejo na tla in čestiti otec frančiškan začne moliti križev pot. Kaka sreča, čast in milost zame, prositi Bogá odpuščanja na tistem kraju, kjer je nedolžnost in svetost bila zame obsojena in zasmehovana! Odmolivši h koncu očenaš, bi se morali podati po svetih stopnicah (scala sancta) iz dvorišča na ulico. Ali teh več tu ni, odkar jih je bila carica Helena dala prenesti (okoli 326 p. Kr.) v Rim v posebno cerkvico blizu sv. Janeza v Lateranu. Vrnivši se torej po istem potu ven na ulico (Tarik bâb sitti Marjam) se ustavimo pred mračnim zidovjem turške vojašnice, kjer so bile nekdanje zidane svete stopnice. Tu je II. stacijon. Kristus je bil namreč prišedši iz pretorija čez 28 stopnic na ulico, obložen s težkim križem.

Oustran ulice nasproti turški vojašnici stoji takozvana „kapela bičanja“, kjer so rimski vojaki našega Zveličarja po rimski šegi neusmiljeno bičali privezavši ga k stebri. Ta starodavna kapela je bila od l. 1618—1838 turška konjušnica in je prav na čudežen način zopet došla o. frančiškantom, nekdanjim njenim lastnikom, v roke.

Stopajoči po ulici naprej k III. stacijonu (od vzhoda proti zapadu) pridemo do precej visocega oboka, ki se vpenja nad ulico in veže obe strani. Na hrbtu nosi ta obok sobico z oknom, kjer baje prebiva neki indijski Muhamedan, na desni strani pa je vzdian v krasno cerkev, takó da ga je le polovico videti. Ta obok in ž njim zvezana cerkev se zove Ecce homo. Tu je namreč ono znamenito mesto, iz katerega je Pilat Kristusa venčanega s trnjevo krono in obdanega s škrlatnim plaščem pokazal besueči judovski množici rekoč: Glejte, kaki človek! Ljudstvo pa je vpilo: Proč ž njim! Križaj ga!

Nekateri menijo, da je ta oblok še iz starega pretorija ali Pilatove palače ostalina, vendar težko bo to dokazati, če prav je pri razrušbi Jeruzalema za časa Tita še marsikateri kamen na kamenu ostal. Ali verjetno je, da je v tem obližju bil zgoraj omenjeni Lithostroton, nekak javni, odprti trg, iz katerega je Pilat Kristusa ljudstvu kazal in ga nazadnje obsodil. Ko so leta 1858 temelj kopali cerkvi in samostanu Ecce homo, so našli poleg tunelov in cistern tudi pet četr metra dolge in tri četr metra široke kamenene plošče, ki so segale tje do kapele bičanja. Iz tega sklepajo, da je moral tu razprostirati se mozajični tlak „Lithostroton“. Poleg večjega oboka ali svoda, ki se vpenja nad ulico (Sitti Marjam) je v cerkvi Ecce homo še drugi manjši, in sicer zadaj za glavnim oltarjem, in nosi velik kip Zveličarja (Ecce homo) iz belega marmorja. Ta manjši obok je popoluoma tak, kakoršnega so našli, neobdelan, temau, brez krasu. Cela cerkev s tremi

ladijami je v resnem slogu sezidana in vzbuja s svojimi mračnimi barvami resno-svete občutke. Vedeti je namreč treba, da tu bivajo sijonske sestre, katere je ustanovil slavni konvertit Alfonz Marija Ratisbonne za spreobrnenje judov in vzgojo judovskih deklet. Pri povzdigovanju svete maše molijo sestre trikrat na glas srce pretresajoče besede: „Oče odpusti jim, saj ne vedó, kaj delajo.“ In na ravno istem mestu, kjer so nekdanje zaslepljeni judje vpili: „Njegova kri naj pride čez nas in naše otroke,“ vzdiguje mašnik v kelihu kri Božjega Sina za njih spreobrnenje in zveličanje! Katerega oko bi se pri tem ganljivem prizoru ne solzilo? (Dalje sledi.)

Socijalne stvari.

Kmečko vprašanje.

Zadnji čas se je v državnem zboru mnogo govorilo o bednem stanju kmetov. Tudi gospod poljedelski minister grof Ledebur je prav lepo govoril; želeli bi le bilo, da bi svoje dobre namene kmalu dejansko pokazal. Jeden izmed govornikov je obžaloval, zakaj da se ni sklicala kmetška enкета. Toda čemu potrebujemo še enquete, s katero bi se stvar le zavlekla, saj je itak znano, kaj kmeta teži in odkodi izvira propadanje tega za državo in vso človeško družbo toli važnega stanu.

V naslednjih točkah hočemo pokazati na pglavitne rane poljedelskih gospodarjev in pristaviti tudi pomočke, s katerimi bi se morda zaceliti dale.

1. Davki. Zemljiški davek je v Avstriji veliko previsok. V bolj obljudenih in obrtnih državah, kjer kmet svoje pridelke lahko dražje proda, je zemljiški davek nižji, ko pri nas. Terjatev po znižanju zemljiškega davka je torej opravičena. Država naj išče dohodkov tam, kjer je kaj vzeti, na borzi in pri dohodninskem davku. Krivičen je za kmete tudi hišni davek, kajti plačati jim je od prostorov, od katerih nimajo nič ali prav malo koristi. Celo prazno stoječe kočje in pašte so obdačene, in kmetje jih podirajo, da ni treba od njih plačevati. Tako zmanjka stanovanj za dninarske rodbine, ki so kmetu v poletnem času potrebne, dninarji se preselijo v mesta, kmet pa potem ne najde pomožnih delavnih močij. Treba je pa tudi misliti na znižanje deželnih doklad, ki dosežajo v nekaterih deželah 60 do 70 odstotkov cesarskega davka. Ako si deželne proračune natančneje ogledamo, našli bomo, da prizadevajo največ stroškov ljudske šole. Akoravno so učitelji večidel borno plačani, vendar se nabere velika svota, ker se ustanavlja šola za šolo, obstoječe pa razširjajo. Omika je ljudstvu sicer potrebna, pa vredno bi bilo premišljevat, ali bi se ne mogle dobiti po cenejšem potu? Za deželo bi zadostoval poldnevni pouk; bil bi ceneji, a nič manj vpešen. V deželah, kjer je osemletna šola vpeljana, naj se predela zopet v šestletno; namesto zadnjih dveh letnikov pa naj se vpelje štiriletna nedeljska šola; tako se prihrani nekaj učnih močij in obstoječe se lahko bolje plačajo, otroci se bodo pa ravno toliko naučili, kakor v osemletni šoli. — Ogromne so v mnogih soseskah tudi občinske doklade, v nekaterih so tako velike, kakor vsi drugi davki skupaj. Če vprašamo, odkod priraščajo občinam tako velikanski troški, zvedeli bomo navadno, da so to troški za šolske stavbe in za občinske reveže. O šolah smo že govorili; troške za občinske reveže pa naklada kmetom krivična domovinska postava: občina mora podpirati ljudi, ki so sicer v njej pristojni, pa morda že od mladih nog niso več v svojem kraju, so v dobrih letih drugje delali in tam svoj zaslužek porabili, na starost pa naj jih preskrbi domača občina, ki od njih ni imela nobenega dobička. O tem se je že mnogo pisalo in zadnji čas bi že bil, da bi se domovinska postava predelala. — Stara pritožba kmetov je tudi ta, da morajo plačati previsoke prepisnine (primščine), kedar oče svojemu sinu posestvo prepíše. Tudi o tem se je v državnem zboru že govorilo, pa nič storilo.

2. Dolgovi. Ako ima kmet mnogo dolgov, od katerih mora obresti plačevati, je v resnici tlačan. Plačati mora davke, plačati posle, plačati še obresti; tlake sicer ni več, pravijo, pa tak siromak tlačani celo leto, kajti on dela le za druge ljudi. Še nezadolžen kmet težko izbaja, kaj še le tak, ki ima mnogo dolgov! Kako grozno pa da so kmetški dolgovi v zadnjih letih narastli, pričajo nam statistični podatki. Ako ne bo pomoči, je kmetški stan izgubljen. Pomoč pa mora biti taka, da se kmetu pomaga, da more svoje dolge polagoma poplačati,

in posebna postava mora zabraniti nadaljno zadolževanje kmetij. V vsaki deželi se mora ustanoviti hipotekna banka. Taki zavodi posojujejo po 3 odstotke, zdaj pa plačujejo kmetje povprečno po 5 odstotkov obrestij. Ako bi hipotekna banka prevzela vse kmetove dolge in bi jej on plačeval po 4 odstotke obrestij, prišlo bi 3 odstotke na obresti, 1 odstotek pa na amortizacijo, s tem odstotkom bi kmet počasi vse svoje dolge poplačal in bi še za 1 odstotek manj plačeval, ko zdaj, ko mu ves dolg ostaja. — Ako se vprašamo, zakaj se kmetje tako pogosto in tako močno zadolžujejo, ne more se tajiti, da prihajajo ti dolgovi v veliki meri od dot, katere mora starejši sin, ki hišo prevzame, izplačati svojim bratom in sestram. O tem se je že večkrat govorilo in nekateri so ugovarjali, da hči mora veliko doto dobiti, sicer ne dobi moža. To pa ne velja, kajti če bi se za vse kmetške hčere vpeljale male dote, potem Petrova hči tudi ne bo več dote imela, kakor Pavlova, torej ženini ne bodo imeli toliko bogatih nevest na izbiro in se bodo morali s pridnimi zadovoljiti; pridna roka je pa boljši, ko denar. Namesto velikih dot bi se morda priporočalo, ko bi se bratom in sestram pustila do rojstnega doma nekaka servitutna pravica, da bi se smeli v slučaju bolezni ali popolne onemoglosti na svoj dom povrniti, kjer bi jim moral brat-posestnik brezplačno dajati hrano in stanovanje. Za marsikateroga sina bi bila to večja dobrota, kakor da dobi veliko doto v roke, jo v kratkem času zapravi, potem pa nima ne denarja, ne domačije, da ne sme niti več pod streho svojega brata, posebno tedaj ne, ako je svojo doto od njega po sodnijskem potu iztirjal. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. aprila.

(Mestni zbor ljubljanski) je imel sinoči sejo, v kateri je bila na dnevnem redu kot glavna točka razprava o mestnem proračunu. Predsedoval je seji župan Grasselli, ki je naznanil cesarjevo zahvalo za sožalje, katero je mestni zbor izrazil povodom smrti nadvojvode Albrehta Salvatorja in zahvalo odbora „Glasbene Matice“ za podporo, s katero je spremljal ljubljanski mestni zbor izlet „Glasbene Matice“ na Dunaj. — Odbornik dr. Krisper je stavil nujni predlog, naj gresta dva mestna odbornika k deželnemu predsedniku, ki naj 1. naprosita dež. predsednika za pojasnilo, kak vpliv si hoče zagotoviti deželna vlada na mestni regulacijski fond, 2. naprosi naj se dež. vlada, da ne prikrajša dovoljenih podpor onim hišnim posestnikom, ki prodajo kak del svojega zemljišča v parceliranje, ter 3. predložiti prošnjo, naj se kmalu potrdi mestni regulacijski načrt. — Odbornik Gogala dodatno predlaga, naj se naprosi vlada, da tudi podpira prošnje hišnih posestnikov, ki za regulacijske namene prodajo svoja zemljišča, za izbris bremen in prošnje za nadaljno posojilo po nizkih obrestih. — Vsprejetu. — Odbornik Ravnikar poroča v imenu finančnega odseka o mestnem proračunu. Troške za posamezne oddelke mestnega gospodarstva prilično v celoti objavimo, za danes zadostuj, da omenimo le debate, ki se je razvila zelo obširno pri tej točki. — Podžupan dr. Bleiweis omenja, da proračun kaže sicer res mal prebitok, toda le zato, ker mnogo nameranih stroškov za ceste, kanalizacijo itd. ni postavljenih v proračun. Treba bo zato dohodke pomnožiti in sicer s povišanjem mestne doklade, ki je v Ljubljani v primeri z drugimi mesti še majhna. — Odbornik dr. Gregorič nato v obširnem, celo uro trajajočem govoru pojasnjuje razmere v ljubljanskem mestnem zboru ter opozarja na razne kričeče nedostatke v tem oziru. — Posebej omenja, da so glede teh razmer prišli do istega prepričanja, katero je govornik povdarjal že leta in leta, tudi nekateri odborniki večine. Zanimiv govor, ki pojasni marsikaj dosedaj mestnemu prebivalstvu premalo znanega, objavimo v celoti. — Odbornik dr. Tavčar je skušal ovreči trditve dr. Gregoričeve, a se mu ni posrečilo, zlasti se mu je ponesrečil poskus opravičiti častno meščanstvo barona Schwagelna in pa netaktnost, da župan ni izrekel obžalovanja mestnega zbora zaradi mazanja škofijske palače in sramotnih napisov. — Odbornik Petričič je odgovarjal dr. Gregoriču glede finančnih stvari ter skušal opravičiti ravnanje finančnega odseka pri raznih kreditnih operacijah. — Odbornik dr. Krisper, kateremu je rekel dr. Tavčar, da neče pred njim zlesti pod klopi, je nato

odgovarjal ter v obče grajal, da je mej mestnimi odborniki premalo smisla za gospodarske naloge. — Odbornik dr. Gregorič je predgovornikom obširno odgovarjal ter branil in dokazoval opravičenost svojih trditvev. — Na to se je pričela po končni besedi poročevalčevi podrobna razprava. — Odbornik dr. Gregorič vpraša, kaj je z dveletno disciplinarno preiskavo glede mestnega uradnika g. Erzina. Župan odgovarja, da se zadeva kmalu (!) reši. — Pri solstvu je predlagal odbornik Pirč slovenskemu planinskemu društvu povišanje podpore od 200 na 300. — Odbornik Kalan je omenjal krščanskega nauka na nemških ljudskih šolah. Ta govor je objavljen na drugem mestu. — Odbornik dr. vitez Bleiweis pojasnjuje, da se v tem oziru ne da nič premeniti, ker zakon tako omenja. — Odbornik Gogola omenja, naj bi katehetje strogo postopali, potem bi stariši ne pošiljali otrok v nemške šole. — Odbornik Kalan pravi na to, da krščanski nauk ni, da bi eksperimentoval z njim, gledé tega pa, da se v smislu zakona ne more v tem nič storiti, omenja, da zakon more zahtevati le naravnih stvari, to pa je nenaravno in nesmiselno, da naj se otrok uči krščanskega nauka v jeziku, ki ga ne ume. Zakon naj se vselej smiselno in razmeram primerno izvršuje. — Pri izrednih potrebah graja odbornik dr. Gregorič, zakaj je finančni odsek najel v Trstu pri kreditnem zavodu 30.000 gld. posojila brez dovoljenja mestnega zbora. — Na to se potrdi proračun in se seja preloži na danes ob šesti uri zvečer, kjer se nadaljujejo ostale točke dnevnega reda.

(Umivanje nog.) Starčki, katerim so prevzvišeni gospod knezoškof danes noge umivali, so: Janez Tonija iz Iga star 83 let, Jožef Zajc iz Višnje Gore 81, Anton Petauer iz Dola 80, Janez Vouk iz Zuzemberka 76, Janez Kopač iz Preske 73, Jurij Vrbine iz Ljubljane 72, Janez Dachs iz Ljubljane 72, Matija Kelamina iz Ljubljane 72, Jožef Gradišar iz Kamnika 72, Matevž Slabič iz Doba 71, Gregor Mrzlikar iz St. Jošta 70, Stanislaj Snaj iz Ljubljane 62. — Skupna starost 864 let.

(Kakor s kropom polit) zviža se sinočni „Narod“, odgovarjajoč na naš članek „Laž in resnica“; naših dokazov za svoje najhujše neresnice se niti ne dotakne. Po svoji stari navadi udarja po katoliškem shodu, zavija naše trditve gledé razmer na ljubljanskih ljudskih šolah, a tega noče uvideti, da je po novi vredbi teh šol polovica več otrok, ki se poučujejo v samo nemškem jeziku, kakor jih je bilo poprej v šolah, o katerih „Narod“ trdi, da so imele jedini namen germanizacije. Zanimiv je posebno tale „Narodov“ stavek: „Tisti nauk o tem, da je jezik samo sredstvo za častenje Boga, je pa malim narodom jako nevaren, kajti s tem se pač potujčeje da opravičevati, ker so jeziki z večjim slovtvom še vse bolj ugodno sredstvo v tem oziru. Narodnost se mora smatrati za nekaj višjega, za kar je pa klerikalci smatrati nočejo.“ — Smejati se mora vsakdo kolobocijam, izraženim v teh dveh stavkih, smejati prav posebno trditvi „Narodovi“, da se mora narodnost smatrati za nekaj višjega. Morda za tako visoko, da Slovenci pri „Narodu“ nemške liberalce in odpadnike, katerim izročajo častna in zaupna mesta, smatrajo za nekaj višjega, čemur se mora klanjati tudi absolutna slutv narodnost naših „Narodovcev“.

(Osebnosti.) Cesar je imenoval majorja vit. Andriolija pri 4. domobranskem polku v Celovcu pobočnikom pri domobranskem poveljništvu v Jožefovem. — Pianist gosp. Ant. Foerster, sin tukajšnjega glasbenega učitelja gosp. A. Foersterja, je imenovan profesorjem na konservatoriju v Strassburgu.

(Novo pevsko društvo „Glas“) se snuje v Sodražici, v kočevskem okraju. Pravila so se že predložila v potrjenje.

(Iz Radeč) 1. aprila. Ravno pred mesecem dni t. j. 1. p. m. je izginil Jožef Lazar, posestnik v Kladjem Podkrajem. Čez dan je prodal vino in se z večjo svoto denarja vračal pozno po noči domov. Svetilko, katero je vzel s seboj, so našli razbito na poti poleg Save, stopinje prav do reke so se pa razločno poznale. Najbrže je mož padel, pri tem mu je ugasnila luč in potem je v temi kolovratil okoli ter v Savo zašel in utonil. Nesrečneža, ki je bil pošten mož, še niso našli. — Vsakoletni sejm na cvetni petek na Brunku je bil letos dovolj živahen. Prignalo se je mnogo, četudi ne ravno prav težke živine. Barantali so ž njo ugodno. — Vinogradi so

večinoma že vsi okopani. Kop letos ni bila težavna. Obeta se dobra letina.

(Na graškem vsučilišču) je bilo v minulem polletju 686 medicincev, 661 juristov, 171 filozofov in 94 bogoslovcev, vseh skupaj 1612.

(Rumunski kralj in kraljica) sta se na potu v Opatijo v torek zvečer ustavila v Zagrebu. Na kolodvoru so visoka gosta pričakovali hrvatski ban, podmaršal Hocsetzky, župan Mošinsky, policijski nadelnik Borac in mnogo ljudstva. Visoka gosta sta s spremstvom prenočila v hotelu Pruckner, včeraj zjutraj si v spremstvu mestnega župana vozeč se po mestu ogledala najznamenitejše stavbe, trge in spomenike ter se dopoldne še odpeljala proti Reki.

(Zlat za mažarsko besedo.) Mažarski list „Jelenkor“ je razpisal natečaj za pomažarenje 30 tujih besed. Te besede so: Subtilno, banalno, pikantno, markantno, iluzorno, cibriks, imponirati, dernagog, žargon, birokrat, reklama, dilema, sport, salon, kuplet, paradoks, bizarno, grotesk, burlesk, trivialno, konvencionalno, apokrif, lojalno, verzija. Za vsako dobro pomažarenje teh besed obljubuje imenovani list po jeden zlat. Tako se kuje svetovni jezik — mažarski.

(Iz Prage), 29. marca. Na vzhodnje Češkem se nevarno razširja špiritizem. Petnajst glavnih špiritistov je sklicalo danes teden shod vseh svojih somišljenikov v Kraljev. Dvoru, ki je imel namen združiti vse špiritiste. Malo popred so predložili deželnemu predsedništvu pravila za svoje društvo, a niso bila potrjena. Pri shodu so sklenili, da jim je špiritizem versko prepričanje. Shod je bil tajen, izmed inteligence je bilo dovoljeno le zdravniku Moraveu, da je smel biti navzoč, in na koncu so hoteli celo klicati duhove, kar jim je bilo vendarle prepovedano. Poklicani organi bodo morali na novo gibanje bolje paziti nego se je doslej godilo. — O Kraljevodvorskem rokopisu se je vnel zopet nov boj. Nasprotnika Gebauer in Pokař trdita, da je rokopis podvržen, ker se nikjer ne nahaja „Hruba Skala“, pri kateri je pobil Beneš Hermanov Nemce. Zgovornik njegove pristnosti, Zákrejs, jih prav umno pobija. Pravi namreč, da se tu ne misli gotovi kraj, ker niste besedi pisani z veliko začetno črko. Sploh celi boj je neumesten in nespameten, in mnogemu takozvanemu učenjaku se gre le za to, da pride njegovo ime med svet. Davno je že dokazano, da ni bil Hanka toliko zmožen, da bi bil rokopis sam složil.

(Mažarska tisočletnica.) Neki rumunski list piše: Rabski komitat je sklenil, da dobi vsak upravni uradnik za mesec maj dvojno plačo, da more obiskati mažarsko razstavo. Neki vladni list pa celo navetuje, naj bi se to leto vsakemu uradniku trikrat vstelo. — Mažari to lahko store, saj Avstrija pomaga.

(Koliko stane na leto jeden vojak?) V Angliji 1000 gld., v Belgiji 413, v Nemčiji 406, v Spaniji 400, v Italiji 366, v Daniji 355, v Rusiji 364, v Turčiji 343, v Avstriji 325, v Rumuniji 315, na Nizozemskem 321, na Portugalskem 294, v Norvegiji 291, v Franciji 268, v Bolgariji in Luksemburgu 250, v Švediji 244, na Grškem 222, v Srbiji 203 gld., povprek torej 350 gld. Na glavo prebivalstva pride za vsacega vojaka povprek 5 gld. 16 kr.

(Dunaj brez gasilcev.) Z včerajšnjim dnevom so ostavili delo vsi dunajski mestni gasilci. Povod temu strajku je dalo nekorektno postopanje dunajske mestne oblasti. Po sedanjih določbah bi morali postati vsi gasilci po šestnem službovanju definitivni služabniki, kar se pa do sedaj ni zgodilo, kajti pogostokrat je moral služiti osem do 12 let, predno je bil definitivno nastavljen. Vsled teh in raznih drugih nepravilnostij so odposlali gasilci deputacijo k poveljniku ter izjavili, da zahtevajo odgovora do včeraj ob 12. uri. Ker se jim ni ugodilo, so izjavili, da ostavijo delo, kar so tudi takoj izvršili. Gasilce namestujejo vojakipijonirji.

(Prvi železniški sprevodnik umrl.) Pred nekaj dnevi je umrl na Angleškem prvi železniški sprevodnik na svetu, Josip Bells v starosti 83 let. Bells je vodil svetovnoznanu Stephenson-ovo lokomotivo „The Rokat“.

Društva.

(Narodna čitalnica v Vipavi) vabi k veselici, koja priredi velikonočni ponedeljek dne 6. apr. t. l. v svojih prostorih. — Vspored: 1. „Slo-

vanski potpourri“, svira godba. 2. „Damoklejev meč“, gluma v jednem dejanju. 3. „Doktor Zgaga“, šaljni prizor, predstavlja Albin Perhavec. — Svira obvezni Vidričev septet. — Začetek ob 8. uri zvečer. — Ustopnina k veselici 30 kr., sedež 30 kr., k plesu 1 gld. — Ustop k plesu je le proti izkazu vabila dovoljen. Odbor.

(Dijaški kuhinji v Kranju) so v dobi od 15. avgusta 1895 do danes razun rednih podporikov darovali p. n. gg. in dame, uradi in družbe: Ferd. Hlebs 10 gld.; davkar Gruden z Vrhnike 2 gld.; Vinko Majdič 25 gld.; vesela družba in tarokisti pri P. Mayr-ju 2 gl. 20 kr.; Ivan Cof 1 gl.; neimenovana 30 kr.; Marija Zebre 2 gl.; dr. Arko iz Skofje Loke 5 gld.; poštni kontrolor Dolenc iz Gradca 2 gld.; po prof. A. Stritf-u: Franja Franko 50 kr., Avg. Endlicher 50 kr.; župnik Habe 10 gl.; K. Pollak iz Ljubljane 10 gld.; tarokisti pri P. Mayr-ju 50 kr.; dr. Jagoditz iz Tržiča 10 gld.; Franc Sajovitz 3 gld.; bivši drž. poslanec Ant. pl. Globočnik-Sorodalski 25 gld.; I. Ovin 2 gld.; župnik A. Zlogar iz Kranjske gore 1 gl.; P. Mayr-jevi gostje za muzikaličen užitek 1 gld.; prof. A. Stritof 50 kr.; neimenovan iz Ljubljane 1 gld.; župniki: Jože Preša iz Ovsiš 10 gld.; Ivan Tomažič iz Skofje Loke 5 gld.; Simon Robič s Senturške gore 2 gl.; Fr. Bohinc s Križev pri Tržiču 2 gld.; Lorenč Kristofič iz Kovorja 1 gld. 50 kr.; župnija Dražgoše „za prešiče“ 1 gld. 50 kr.; kapelan N. N. iz Slavine 1 gld.; župnik Martin Narobe iz Zapog 5 gl.; prof. dr. Ivan Svetina iz Ljubljane 2 gld.; inženir Fr. Pavlin iz Ljubljane 12 gld.; župnik Jože Skofic iz Zeleznikov za sé in gosp. kaplana N. N. 3 gld. 50 kr.; dvornega svetnika vdova Ferd. del. Negro 8 gld.; nadinžener Fr. Žužek iz Ljubljane 10 gld.; župnik Mat. Preželj iz Mavčič 5 gld.; dekan Ivan Lavrenčič iz Smartna pri Litiji 5 gld.; župnik A. Jamnik iz Sorice 1 gld.; župnik Fr. Gornik iz Nevelj 2 gld.; farni admin. Al. Stare iz Rove 3 gld.; župnik Jan. Bizjan z Brda 3 gld.; županstvo v Tržiču med tržani nabranih 41 gld. 60 kr.; dež. poslanec notar V. Globočnik 3 gld.; K. Florian 4 gl.; vesela družba pri Vide-tu na Lazih (župnik M. Kljun iz Zg. Tuhinja, župnik J. Zupanc iz Motnika in drugi po učitelju Fr. Zore-ta iz Smartna) 12 gld. 50 kr.; neimenovan iz Ljubnega 5 gld.; župnik Blaž Petrič iz Velesovega 1 gld.; neimenovan vsled kazenske poravnave po dr. Fr. Prevcu 6 gl.; župnik I. Molj iz Stranj 5 gld.; nadučitelj Josip Žirovnik iz Gorij med občani nabranih 670 kilogramov krompirja; Josip Pogačnik iz Podnarta 10 gld.; županski urad v Mošnjah 10 gld.; kanonik M. Leben iz Ljubljane po dr. Perne-tu 5 gld.; lovski klub v Kranji, kazen 1 gld.; Matija Bobnar iz Lahovič 50 kr.; stotnik Jurkovič namestu venca na krsto prijatelju stotniku Tomšič-u 5 gld.; neimenovan ravnotako 2 gld. 50 kr.; županstvo Kovor pri Tržiču 4 gld.; Gustav Pire iz Ljubljane 2 gld.; županstvo občine sv. Križ pri Tržiču 4 gld.; po Josipu Žerovnik-u iz Gorij: Josip Verderber z Bleda 1 gld.; Jakob Žumer iz Gorij 1 gld.; Terezija Sterle iz Gorij 1 gld.; Jernej Černe iz Gorij 50 kr.; Fr. Sajovitz zbirko v njegovi gostilni 60 kr.; profesor Novak 7 gld.; župni uoravitelj Anton Dolinar v Lučinah 2 gld.; Maks Jeglič 2 gld.; Jože Keršič iz Trboj nekaj krompirja in fižola; Mavril Mayr 24 gld. 87 kr.; „berač“ iz Ljubljane 50 kr.; po gimnazijskem vodji Josipu Hubad-u: župnik Kljun v Tuhinju iz Hribar-jeve zapuščine 5 gld.; župnik Aliančič z Dobrove 5 gld.; kanonik dr. M. Leben v drugič 5 gld.; nadučitelj Kragelj iz Tržiča 3 gld.; učitelj Auser iz Bohinjske Bele 4 gld.; kaplan J. Müller pri M. D. v Polji 3 gld.; tarokist pri Mayr-ju 50 kr.; durakisti pri Mayr-ju 50 kr.; člani cestnega odbora okraja Kranjskega po Vinko Majdič-u 9 gld.; odbor za trgovski plesni venček prebitek 81 gld. 80 kr.; Ciril Pirč od Jobička pri taroku 50 kr.; odborniki občine Smlednik po župniku Janezu Karlin-u 10 gld. 70 kr.; Karol Florian 5 gld.; občina Smlednik po županu Antonu Burger-ju 15 gld.; po notarju V. Globočniku: dež. posl. dr. Ivan Tavčar 30 gld. in Janko Kersnik 5 gld.; po Ivanu Rakovec-u neimenovan 5 gld.; Slovaček piskrovez in ciganka pri maskaradi v Kranji nabranih 23 gld. 46 kr.; godba iz Kameruna ravnotam nabranih 2 gld. 66 kr.; učitelj Auser iz Bohinjske Bele 2 gld.; Peter Mayr-jevi gostje ob istega godu 8 gld.; župnik Ramovš iz Poljan 10 gld.; župnik J. Tavčar v Lešah pri Tržiču 3 gld.; nekdo, za katerega je neki drugi „sitnež“ plačal vino, 1 gld. 20 kr.; deželni odbor vojvodine Kranjske 100 gld.; prof. Anton Stritof 60 kr.; nadzornik A. Žumer 60 kr.; po Ljudmili Dolenz evi gospoda Recher star. iz Ljubljane 5 gld.; Mayr-jevo omizje prebitek zbirke za telegram Glasbeni Matici na Dunaj 3 gld. 53 kr.; občinski zastop mesta Kranj 100 gld. Zahvaljujoč se vsem darovateljem želimo, da bi našli obilo posnemalcev.

V Kranji, dne 31. marca 1896.

Odbor.

(Vabilo) k veselici, ki jo priredi velikolaska moška podružnica sv. Cirila in Metoda velikonočni ponedeljek 6. aprila t. l. v prostorih gosp. Matije Hočevarja v Velikih Laščah. — Vspored: 1. Bellini: Overtura: Romeo in Julija. Igrata četveročno na glasovirju gospica P. Götzl in gospod J. Pavčič. 2. A. Nedved: Pevčeva molitev. Moški zbor. 3. S. Bach: Frühlingserwachen, romanca. Igrata na goslih gospoda A. Dorrer in Selec.

spremlja na glasovirju gospica Helena Dorrer. 4. S. Gregorič: Velikonočna. Deklamuje član slovenskega gledališča gospod Fran Orehek. 5. A. Haidrich: Jadransko morje. Moški zbor. 6. Burgmüller: Faust. Valse brillante. Igrata čveteroročno na glasovirju gospica P. Götzl in gosp. J. Pavčić. 7. F. S. Vilhar: Mornar. Bariton solo. Poje gospod Rudolf Vrabl, spremlja ga na glasovirju gospica H. Dorrer. 8. P. H. Sattner: Za dom mej bojni grom. Moški zbor. 9. Kočljiv pogoj ljubezni. Burka v jednom dejanju. Poleg nemškega priredil X. — Prosta zabava. — Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 30 kr. za osebo. Udje so prosti. — P. n. udje podružnice! Začetek občnega zbora je ob 6. uri zvečer. Odbor.

Telegrami.

Dunaj, 2. aprila. Nuncij avstr. kvotne deputacije glede kvote je zelo razburil Madjare v Budapešti in listi trdijo, da Madjari zaradi teh pretiranih (!) avstrijskih zahtev ne mislijo na to, da se bo letos dovršila nagodba. Posledica temu je, da se pred koncem leta odpove carinska in trgovska pogodba.

Dunaj, 2. aprila. Novega turškega poslanika Mahmed Neddin-Beya je vsprejel včeraj cesar v avdijenci.

Dunaj, 2. aprila. Včeraj so se posvetovali lastniki petrolejskih čistilnic o določitvi kartela. Posvetovanje je bilo brezuspešno, ker so gališki tovarnarji zahtevali previsoko ceno.

Trst, 2. aprila. Prestolonaslednika-vdova nadvojvodinja Štefanija je odpotovala včeraj dopoldne v Benetke.

Trst, 2. aprila. V včerajšnji občinski seji je dovolil mestni odbor 60.000 gld. za ustanovitev hiralnice v spomin petdesetletnice cesarjevega vladanja.

Pariz, 2. aprila. Konservativni in republikanski listi imenujejo izjavo ministerskega predsednika pravo slepilo ter izražajo nado, da bodeta zahtevali zbornici določeno izjavo.

Monakovo, 2. aprila. Švedski kralj Oskar je došel včeraj zvečer v Monakovo in odpotoval danes v Verono.

Belgrad, 2. aprila. Kralj Aleksander je odpotoval v spremstvu vojnega ministra iz Niša v Solun.

Rim, 2. aprila. V Reggio di Calabria so čutili včeraj zjutraj ob 8. uri precej močen potresni sunek, ki je povzročil veliko vznemirjenje. Isti sunek so zaznali nekaj minut pozneje v Messini in Milazzo. Škode ni nobene.

London, 2. aprila. „Reuters-Office“ se poroča, da namerava vlada odposlati 500 mož v Bulowayo, da se postavijo v bran upornim Matabelom.

Masava, 2. aprila. Poveljnik italijanske armade v Kasali, major Hidalgo, poroča brzjavno, da se je vnel boj mej italijanskimi četami in derviši, ki imajo dobro utrjen tabor na gori Macram.

Vlaknena obleka iz surove svile gld. 8'65

do 42'75 blaga za popolno obleko — tussor in shantungs-Pongees — istotako črna, bela in barvena **Hennebergova svila** od 35 kr. do gld. 14'65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okolu 240 raznih kakovostij in 2000 raznih barv, vzorcev itd.), poštnine in carine prosto na dom. Vzorec obratno. V Švicco dvojna poštarina. (27 5—2 3)

Tovarne za svilo G. Henneberg
(c. in kr. dvorni založnik), **Carlh.**

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov
antirheumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).
Cena steklenic 25 kr. 125 (50—7) 5

Umrlj so:

31. marca. Jožef Senegačnik, pismonoše sin, 2 leti, Rimska cesta 20, jetika.

V otroški bolnišnici:

1. aprila. Marija Mrovlje, branjevčeva hči, 16 mesecev, jetika.

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera **Wien,**
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Tujci.

30. marca.

Pri **Stonu**: Pühr, Tschepfer z Dunaja. — Dettelbach iz Grada. — Pollak iz Toplic. — Fröhlich iz Bolzana. — Havas iz Vel. Kaniže. — Silber iz Sela. — Šerko iz Cerknice. — Barth iz Berna. — Etrich iz Trutnova. — Bučar iz Novega Mesta. — Spitzyn iz Maribora. — Hupka iz Krakovega.

Pri **Maliču**: Winkler, Wall, Löw, Neumünz, Schlesinger, Siegner z Dunaja. — Rhode iz Berlina. — Klerck iz Stubendorfa. — Neuberger, Roschger, Schönhofer, Neumann, Kaszas iz Grada. — Rother, Kopetzky iz Beljaka. — Poženel iz Ilir. Bistrice. — Glanschnig iz Maribora. — Modic iz Nove Vasi. — Langer iz Bröllna.

Pri **Lloyd**: Förster, Mayr z Inomosta. — Rumpreth s Krakega.

Pri **Jutnem kolodvoru**: Brolih iz Kranja. — Kaučič iz Godč.

Tržne cene v Ljubljani

dné 1. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8 20	Špeh povejen, kgr.	66
Rež, "	7 80	Surovo maslo, "	90
Ječmen, "	6 —	Jajce, jedno	2
Oves, "	6 90	Mleko, liter	10
Aida, "	6 50	Goveje meso, kgr.	64
Proso	8 —	Telečje	66
Koruzi, "	5 50	Svinjsko "	74
Krompir, "	2 90	Koštrunovo "	42
Leča, hktl.	11 —	Piščanec	55
Grah, "	10 —	Golob	20
Fizol, "	12 —	Seno, 100 kgr.	2 23
Maslo, kgr.	94 —	Slama, 100	2 80
Mast, "	75 —	Drva trda, 4 kub.m.	6 40
Špeh svež, "	64 —	" mehka, 4 "	4 70

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
1	9. zvečer	729.6	7.8	sr. zah.	del. jasno	
2	7. zjutraj	730.3	2.3	sr. sever	del. jasno	0.0
	2. popol.	729.8	9.8	sr. vzvrah.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 6.4° in za 0.5° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Jere Kos iz Sneberja posestvo (400 gld.) dné 11. aprila in 11. maja v Ljubljani.

Luke Petriča iz Žigmarie nepremakljivo posestvo (966 gld.), terjatev 276 gld., dné 17. aprila in 22. maja v Ribnici.

Leopoldine in Barbare Huber iz St. Petra posestvo (1145 gld.), terjatev 500 gld., dné 14. aprila in 15. maja, in Marije Gorščin iz Regerče Vasi posestvo (120 gld.), terjatev 58 gld., dné 16. aprila in 19. maja v Novem Mestu.

Jakoba Kurenta iz Lukovice nepremakljivo posestvo (9911 gld.), terjatev 74.78 gld., dné 11. aprila in 16. maja na Brdu.

Francoeta Brenceta s Hraš nepremakljivo posestvo (3969 gld. 50 kr.), terjatev 860 gld., dné 10. aprila in dné 11. maja v Radovljici.

Ivanke Praznik iz Rašice posestvo (5615 gld.) s pritklinami (350 gld.) dné 28. aprila in 2. junija (ponovitev) v Vel. Lašičah.

Martina Javornika iz Jerove Vasi nepremakljivo posestvo (8349 gld.), terjatev 490 in 105 gld., dné 20. aprila in 23. maja v Ljubljani.

Martina Semeniča iz Koritnega nepremakljivo posestvo (20 gld.), terjatev 8 gld., dné 14. aprila in 15. maja v Kostanjevici.

Josipa in Helene Pirkovič iz Litije posestvo (8762 gld.) s pritkino (26 gld.) dné 13. aprila in 18. maja v Ljubljani.

Jožefe Fabičič iz Poreč posestvo (1125 gld.) 14. aprila (ponovitev) v Vipavi.

Josipa Jakobina iz Raven zemljišče (2223 gld. 90 kr.), terjatev 721 gld. 70 kr., dné 15. aprila (ponovitev) v Ložu.

Mihaela Mahkote iz Turniš nepremakljivo posestvo (1498 gld.), terjatev 65 gld., dné 13. aprila in 23. maja na Brdu.

Jožefa Korena iz Prapreč zemljišče (2191 gld. 60 kr.) dné 16. aprila in 12. maja v Zatičini.

Zahvala.

253 1—1

Za mnogoštevilne dokaze prisrčnega sočutja povodom boleznj in pri pogrebu naše iskreno ljubljene hčere, oziroma sestre, gospodičine

Marije Starè

si štejemo v prijetno dolžnost, da se najiskreneje zahvalimo za mnoge vence in mnogoštevilno ter častno spremstvo drage pokojnice k zadnjemu počitku.

Ljubljana, dné 2. aprila 1896.

Zalujoči ostali.

Menjalnica bančnega zavoda

254 1—1

†

Potrtega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem pretužno vest, da je naša predraga mati, oziroma tača in stara mati, gospa

Marija Gusl roj. Urbančič
c. kr. davkarja vdova

po dolgotrajnej, mučnej bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče, v 84. letu starosti, danes po noči ob 1/2. uri mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage pokojnice bude v petek, dné 3. t. m., ob 1/2. uri popoldne iz hiše žalosti Studenkovske ulice št. 3 na pokopališče k sv. Kristofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah. Blago pokojnice priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Ljubljani, dné 1. aprila 1896.

Emilija Gusl, mestna učiteljica; **Fani Biber** roj. **Gusl**, hčeri. — **Alojzij Biber**, c. kr. carinski oskrbnik, zet. — **Edmund, Marija, Pavel, Alojzija, Fani, Alfred, Peter, Jožef**, vnuki in vnukinje.

Namesto posebnega naznanila.

Sidro

Liniment. Capsici comp.

18—8 z lekarne Richter-jeve v Pragi 296

priznana izvrstno bolečine olajšujoče mazilo je dobiti posredica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno domače zdravilo kar kratko kot 726 70-33

Richter-jev liniment s „sidro“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Stavbeno podjetje

(koncesijovani zidarski mojster)

se priporoča

za izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del. 191 8—7

Ivan Pittini, Kongresni trg 12.

Tovarniška zaloga 248 20-1
šivalnih strojev in pristojev za vozarenje

Iv. Jax v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 13

priporoča kot najboljši pristoj za vozarenje na daljavo

„Dürkopp-Diana“

Katalogi zastoj in franko.

Najboljše, svetovno
črnilo za čevlje!

Kdor hoče imeti svoje obuvalo lepo temno-črno se lesketajoče in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le

Fernolendtovo črnilo za čevlje

c. kr. priv. tovarne, ustanovljene leta 1832 na Dunaji.

Povsod v zalogi.

Radi premnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**

Priporočam tudi črnilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svila naravna crme za svilo usnjato obuvalo in pisarni pečatni vosek. 33 52—13

Najnižja cena.

Najnovije
klobuke
za 235 15-4
gospode in dečke
iz klobučine
priporoča velespoštovanjem
C. J. Hamann
v Ljubljani, Glavni trg št. 8.

Najnižja cena.

Svetovnoznano je

Chicago namizno stensko ali potno budilo s hrupno pripravo, katero tako dolgo zvoní, da se imejitelj zbudi. Ne potrebuje nobene poprave, ker je vse jekleno. Okrov je srebrno-nikelnast, pozlačena fasada, samo 1. vrste s polnem jamstvom, da dobro gré. Cena 2 gld., s kazalcem dneva 2 gld. 50 kr., s ponoči se svetlečim cifernikom 30 kr. več. **Novo!** Ura „Globe“, ki bje namesto budila 3 gld. 25 kr., stoječa ura ali za obesiti, 18 cm. visoka. Triumf budilna ura s kazalcem datuma in dnevnikom, kaže imena dnij celega meseca gld. 3-25. Budilo z muziko gld. 6-50. Pošilja se proti poštnem povzetju. Ilustrovani ceniki se dopošljejo zastoj. 75 10-10

M. Rundbakin, Dunaj II, Glockengasse 2.

Zavod
34 za 26-6
umetnost
slikarij
na
steklo
v
B. Škarda
v Brnu.
Specijaliteta:
Izdelovanje cerkvenih oken.
Sedemkrat odlikovan.
Ceniki zastoj in franko.
Katalogi na upogled.

Za zidarske mojstre!
Zaloga zmirom svežega
cementa, gipsa in drugoga stavbinskega materijala
po najnižji ceni pri 252 3-2
F. Supančič-u, Rimska cesta št. 16.

(35 10-8)
Zaspanje
izključeno!

Anker - budilnica s po noči svetečo se kazalno ploščo in večno pratiko gld. 2-75.
Salon - budilnica, štirioglatá, 25 cm. visoka, pozlačena in gravirana, bje četrti in pol ure gld. 7-.

Remont. iz jekla za gospode in gospé gld. 4-., s trojnim okrovom gld. 6-.

Remont. iz pristnega tulla-srebra za gospode in gospé z zlato vlogo gld. 9-., s trojnim okrovom gld. 11-., s koledarjem in meseč. kazalom gld. 15-.

Remont. iz 14 kar. zlata za gospé gld. 12-., s trojnim okrovom gld. 18-.

Anker-remont., zlata, za gospode brez okrova gld. 25-., s trojnim okrovom gld. 35-.

Ure z nihalom po cenilniku.

Zakonski prstani, izvorni, iz 14 kar. zlata, komad gld. 5-., masivni gld. 7-.

Najtežavnejše poprave okrasov in raznih ur se vsprejemljejo in točno izvršujejo. — Ostanki zlata in srebra vsprejmejo se mesto plačila.

Prečast. duhovščini pošilja brez povzjetja; plača po dogovoru.

Ilustr. cenilniki zastoj in franko.

Emil Mayer,
c. kr. trg. sodno zabeležena tvrdka
na Dunaju I.,
Schottenring 33/c.

VIZITNICE
priporoča
KATOL. TISKARNA.

Pomladni Glasi
posvečeni slovenski mladini.
Z 8 slikami.
Uredil in založil
Matija Prelesnik.
V Ljubljani 1896.

Krasna mladinska knjižica!
6. zvezek.

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več.
Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Kraju v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celji. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

255 3-1

Razglas.

V imenu stavbenega odbora razpisuje podpisani
minuendo-dražbo
o popravi župnijske cerkve v Komendi.

Dražba se bo vršila dné 20. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v župnišču v Komendi.
Naerti in proračun so v župnišču na razpolago in v pregled. — Podvzetnik bo položil 10% kaveije do dné kolavdacije.
Komenda, dné 1. aprila 1896.
Martin Poč,
načelnik.

Prevzel sem dobro znano 215 3-3

krémno „pri Janžku“
(poprej Gabrijelčič)
na Brezjah pri Mariji Pomagaj

ter se priporočam čast. duhovščini, kakor sploh vsem romarjem za obilen obisk. — Skušal bom vedno postreči z okusnimi jedili, z dobrim, pristnim vinom in svežo pivo. Na razpolago imam tudi 40 postelj za prenočevanje, in vozove.

Alozij Rozman, gostilničar in posestnik.

Ravnokar je izšel IX. zvezek

Kalan: Povesti.

Cena 20 kr., po pošti 23 kr.

Dobiva se v Katoliški Bukvarni in Tiskarni. — Dobé se tudi še vsi zvezki razven prvega in drugega.

Dunajska borza.

Dné 2. aprila.		Dné 1. aprila.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 10 kr.	4% državne srečke l. 1864, 250 gld.	150 gld. — kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	139 —
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 20 „	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	157 „ 75 „	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 20 „
Avstrijska zlata renta 4%	122 „ 10 „	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 „ — „	Rudolfove srečke, 10 gld.	24 „ 50 „
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101 „ 30 „	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ — „	Salmove srečke, 40 gld.	69 „ 25 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ — „	Tisne srečke 4%, 100 gld.	— „ — „	St. Genois srečke, 40 gld.	71 „ 50 „
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	99 „ — „	Dunavske vravnave srečke 5%	127 „ 75 „	Waldsteinove srečke, 20 gld.	61 „ — „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	981 „ — „	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 „ — „	Ljubljanske srečke	21 „ 75 „
Kreditne delnice, 160 gld.	366 „ — „	Posojilo goriškega mesta	112 „ — „	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	167 „ 90 „
London vista	120 „ 35 „	4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 35 „	Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3420 „ — „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 77 1/2 „	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 20 „	Akcije tržaškega Lloyd, 500 gld.	440 „ 50 „
20 mark	11 „ 77 „	Priporočne obveznice državne železnice	— „ — „	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	96 „ 50 „
20 frankov (napoleonor)	9 „ 53 1/2 „	„ „ južne železnice 3%	166 „ 30 „	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	63 „ — „
Italijanski bankovci	43 „ 50 „	„ „ južne železnice 5%	130 „ — „	Montanska družba avstr. plan.	80 „ 75 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „	„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	157 „ — „
				Papirnih rubljev 100	127 „ 87 „

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni svéti za donego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
nalozivanja glavnic.